

Omzendbrieven

Programmaties SO en BuSO

- [SO 61, Programmatie, overheveling en afbouw in het voltijds gewoon secundair onderwijs](#)
- [SO/2006/03\(BuSO\), Toepassing van de regels inzake de rationalisatie en de programmatie van het buitengewoon secundair onderwijs](#)
- [SO 51, Rationalisatienormen](#)

Leerplicht

- [SO 68, De leerplicht](#)

Inschrijving van een leerling

- [SO/2012/01, Inschrijvingsrecht en aanmeldingsprocedures in het secundair onderwijs](#)
- [SO 64, Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs](#)
- [GD/2002/05, Onderwijsinspectie over de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer](#)
- [SO/2008/04, Experimenteel secundair onderwijs volgens een modulair stelsel](#)
- [SO 75, Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het voltijds gewoon secundair onderwijs](#)
- [SO/2019/01, Omzendbrief duaal leren en de aanloopfase](#)
- [SO/2008/08, Stelsel van leren en werken](#)
- [SO/2011/03, Structuur en organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs](#)
- [SO/2003/02, Bewaartermijn van leerlinggebonden documenten](#)
- [NO/2013/01, Afleveren van studiebewijzen voor personen die een naamswijziging hebben verkregen](#)

Aan- en afwezigheden

- [SO 70, Registratie van leerlingen secundair onderwijs](#)

- [SO/2005/04, Afwezigheden en in- en uitschrijvingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs en het deeltijds secundair onderwijs](#)
- [SO/2002/05/bus0, Afwezigheden en in- en uitschrijvingen in het buitengewoon secundair onderwijs](#)

Discimus

- [NO/2012/01, DISCIMUS – Een toekomstgerichte manier om leerlingengegevens uit te wisselen](#)

Berekening omkadering

- [SO 55, Ambt van directeur en pakket "uren-leraar" in het voltijds secundair onderwijs](#)
- [SO/2008/08, Stelsel van leren en werken](#)
- [SO/2011/01, Omkadering in het buitengewoon secundair onderwijs](#)
- [SO/2009/03, Berekening van de globale puntenenveloppe in het secundair onderwijs](#)
- [NO/2017/02, Het ondersteuningsmodel in het basis- en secundair onderwijs en in het hoger onderwijs](#)

Werkingsmiddelen / Nascholing

- [NO/2005/04, Controle op de aanwending van de werkingmiddelen in het gesubsidieerd vrij onderwijs](#)
- [SO 16, Berekening van de werkingmiddelen voor het secundair onderwijs](#)
- [VWV Toepassing van het besluit van de Vlaamse Executieve van 9 januari 1991 betreffende de controle over de aanwending van de werkingstoelagen op de schoolbesturen uit het gesubsidieerd officieel onderwijs, de feitelijke verenigingen en de natuurlijke personen](#)
- [08/05/2009, Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs](#)
- [OND/IV/4.2, Toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 9 januari 1991 betreffende de controle over de aanwending van de toelagen in het gesubsidieerd officieel onderwijs, de feitelijke verenigingen en natuurlijke personen- Slotrekening](#)
- [GD/2003/04, Mededeling betreffende ict-coördinatie : maatregelen vanaf het schooljaar 2005-2006](#)

Woon-werkverkeer

- [13AC/CR/JVM/JS, Volledige tenlasteneming door de werkgever van de vervoerskosten voor het openbaar vervoer naar en van het werk. Toekenning van een fietsvergoeding voor het woon-werkverkeer](#)

Afkortingen en begrippen

Afkortingen

AGODI:	Agentschap voor Onderwijsdiensten
AN:	anderstalige nieuwkomer
ARL:	attest regelmatige lesbijwoning
ASO:	algemeen secundair onderwijs
ASS:	autismespectrumstoornis
AVB:	attest verworven bekwaamheden
AVC:	attest verworven competenties
BA:	basisaanbod (type)
BIS-nr:	BIS-nummer
BKR:	begeleidende klassenraad
BSO:	beroepssecundair onderwijs
BuSO:	buitengewoon secundair onderwijs
BVL:	beroepsvoorbereidend leerjaar
CDO:	centrum deeltijds onderwijs
CDV:	centrum deeltijdse vorming
CLB:	centrum voor leerlingenbegeleiding
CLW:	centrum leren en werken
DBSO:	deeltijds beroepssecundair onderwijs
DKR:	delibererende klassenraad
G/NCZ:	godsdienst/niet-confessionele zedenleer
GDPR:	General Data Protection Regulation (i.v.m. privacywetgeving)
GOI:	Gemeenschapsonderwijs
GOK:	gelijke onderwijskansen
GPE:	globale puntenenveloppe
HBO:	hoger beroepsonderwijs
IAC:	individueel aangepast curriculum
INSZ-nr:	identificatienummer sociale zekerheid
KSO:	kunstsecundair onderwijs
LBV:	levensbeschouwelijke vakken
LPC:	leerplichtcontrole
LOP:	lokaal overlegplatform
OAH:	onderwijs aan huis voor zieke jongeren
OKAN:	onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers
OV:	opleidingsvorm (OV1, OV2, OV3, OV4)
PA:	problematische afwezigheid
POAH:	permanent onderwijs aan huis voor zieke jongeren
POT:	persoonlijk ontwikkelingstraject
RR-nr:	rijksregisternummer
SBT:	schoolbeheerteam
se-n-se:	secundair-na-secundair
SO:	secundair onderwijs
TBV:	trekkende bevolking

THL:	thuislozen
TKR:	toelatingsklassenraad
TOAH:	tijdelijk onderwijs aan huis voor zieke jongeren
TSO:	technisch secundair onderwijs

Begrippen

A-stroom: Het 1ste leerjaar A, het 2de leerjaar van de 1ste graad, en het ASO, KSO en TSO. Vanaf 2020-2021 wordt het 2de leerjaar van de 1ste graad vervangen door het 2de leerjaar A.

aanwezigheidsregister: Een register waarin de school met vaste codes vastlegt of de leerlingen aanwezig waren, en om welke reden zij afwezig waren. De school moet dit minstens wekelijks elektronisch aan Discimus doorgeven.

administratieve groep: Term voor het administratief nummer dat wordt gekoppeld aan een samenhangend geheel van vakken. Elk apart leerjaar van elke aparte studierichting of opleiding, elke module, enz., is een administratieve groep en heeft een eigen nummer.

Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI): Vlaams overheidsagentschap dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het onderwijsbeleid van het basis- en secundair onderwijs, de centra voor deeltijdse vorming, het deeltijds kunstonderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding en de inspectie en pedagogische begeleiding.

anderstalige nieuwkomers: Instromers in het Vlaams onderwijs die het Nederlands niet machtig zijn. Om in aanmerking te komen voor onthaalonderwijs moeten zij aan specifieke toelatingsvoorwaarden te voldoen.

B-stroom: Het 1ste leerjaar B, het beroepsvoorbereidend leerjaar, en het BSO en DBSO. Vanaf 2020-2021 wordt het beroepsvoorbereidend leerjaar vervangen door het 2de leerjaar B.

basisoptie: De term waarmee de structuuronderdelen in het 2de leerjaar van de 1ste graad (m.a.w. het 2de jaar van de A-stroom) worden aangeduid. Vanaf 2020-2021 zijn er ook basisopties in het 2de leerjaar B.

bedrijfsbeheer: De basiskennis van het bedrijfsbeheer is in Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een wettelijke vereiste om als zelfstandig ondernemer actief te mogen zijn. In Vlaanderen is het niet meer vereist. Het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer kan men behalen in een aantal structuuronderdelen. Een leerling kan niet geslaagd zijn, maar toch het getuigschrift bedrijfsbeheer behalen.

begeleidende klassenraad: Klassenraad die de vorderingen van de leerling opvolgt, en die beslist hoe hij in zeer ruime zin het best kan begeleid worden. Vooraleer de directeur een leerling definitief kan uitsluiten, moet hij eerst het advies van de begeleidende klassenraad inwinnen.

behoudsnormen: Zie: rationalisatienormen.

beroepenveld: In het beroepsvoorbereidend leerjaar een specifieke combinatie van technische disciplines. De structuuronderdelen in het beroepsvoorbereidend leerjaar bestaan uit een of twee beroepenvelden. Die worden vernoemd in de benaming van de structuuronderdelen. Voorbeelden zijn het structuuronderdeel "nijverheid" (één beroepenveld) en het structuuronderdeel "decoratie - verzorging-voeding" (twee beroepenvelden). Vanaf 2020-2021 verdwijnen de beroepenvelden.

beroepsprocedure: Ouders/voogden/... of meerderjarige leerlingen kunnen in twee gevallen formeel in beroep gaan tegen een beslissing van de school:

- tegen een definitieve uitsluiting;
- tegen een controversiële eindbeslissing van de delibererende klassenraad (een oriënteringsattest B of C, of het equivalent voor het niet geslaagd zijn in de stelsels zonder oriënteringsattesten).

De beroepsprocedure moet in het schoolreglement beschreven staan.

beroepsvoorbereidend leerjaar : Term om het tweede jaar van de B-stroom aan te duiden. Voor de A-stroom spreekt men daarentegen over het "tweede leerjaar van de eerste graad". Vanaf 2020-2021 wordt het beroepsvoorbereidend leerjaar vervangen door het tweede leerjaar B.

BIS-nummer: Nummer van 11 cijfers dat wordt toegekend aan personen die niet in het Rijksregister zijn opgenomen, bv. in het buitenland wonende leerlingen die in België studeren of illegaal in het land verblijvende leerlingen zonder officiële domiciliëring.

bovenbouw: De 2de en de 3de graad.

centrum deeltijds onderwijs (CDO): Ouderwetse term voor "centrum leren en werken".

centrum deeltijdse vorming (CDV): Centra die vorming en begeleiding organiseren binnen een persoonlijk ontwikkelingstraject (POT) voor leerplichtige jongeren uit het deeltijds onderwijs. Zij werken hiervoor samen met de centra leren en werken, waar de jongeren in kwestie ingeschreven zijn. De POT's worden door AGODI gefinancierd, maar de CDV's vallen zelf niet onder het Ministerie van Onderwijs en Vorming.

centrum leren en werken (CLW) : Instelling die deeltijds beroepssecundair onderwijs aan biedt, en dus hoofdstructuur 312 heeft. Deze centra zijn meestal verbonden aan een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs, hoewel er ook enkele autonome centra zijn.

clausulering: Structuuronderdelen en/of onderwijsvormen die de leerling ten gevolge van de beslissing van de delibererende klassenraad niet mag volgen in het volgend leerjaar. De clausulering staat vermeld op het oriënteringsattest B. In sommige gevallen kan de toelatingsklassenraad beslissen om een clausulering op te heffen.

deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO): Onderwijs dat bestaat uit een component leren en een component werkplekleren. De component leren bestaat uit minder dan 28 lessen per week, wat het minimum is om van voltijds secundair onderwijs te kunnen spreken.

definitieve uitsluiting: De strengste tuchtmaatregel. Een definitief uitgesloten leerling wordt ofwel met onmiddellijke ingang, ofwel vanaf het volgend schooljaar, de toegang tot de school ontzegd. Tegen een definitieve uitsluiting is beroep mogelijk.

delibererende klassenraad: Klassenraad die aan het einde van het schooljaar of aan het einde van een module beslist of de leerling al dan niet geslaagd is, en eventueel wat de clausulering is. Tegen minder gunstige beslissingen van de delibererende klassenraad is beroep mogelijk.

Discimus: Website die dient om allerlei leerlingengegevens uit te wisselen tussen de scholen en AGODI. Discimus vervangt geleidelijk aan de Edison-zendingen.

duaal leren: Vorm van secundair onderwijs waarbij leerlingen niet alleen naar school gaan, maar wekelijks ook een of meer dagen op de werkvloer doorbrengen, en aldus al werkervaring opdoen. Duaal leren kan in het voltijds gewoon en buitengewoon onderwijs, in het DBSO en in de leertijd. Ongeacht het soort instelling die het inricht, wordt duaal leren altijd gezien als een vorm van voltijds leren.

dubbele inschrijving: Een situatie waarbij de periode van inschrijving van een leerling in twee verschillende scholen overlapt. Dubbele inschrijvingen moeten te allen tijde vermeden worden, en moeten door de scholen in onderling overleg opgelost worden.

Edison-zending: WebEDISON is een beveiligde toepassing waarmee scholen personeels-, instellings- en leerlingengegevens op elektronische wijze aan AGODI kunnen bezorgen. Alvast voor de verzending van de leerlingengegevens is WebEDISON haast volledig vervangen door Discimus.

erkenning school: Scholen die aan bepaalde voorwaarden voldoen, worden door de Vlaamse overheid erkend. Dit betekent dat die scholen van rechtswege geldende studiebewijzen mogen afleveren. Erkend zijn is één van de voorwaarden om subsidiëring of financiering te kunnen ontvangen.

erkenning studierichting: De erkenning van een structuuronderdeel houdt in dat de school officiële studiebewijzen voor die studierichting mag uitreiken. Als de richting alleen erkend is, maar niet financierbaar, tellen de leerlingen van die richting niet mee bij de berekening van de omkadering en de werkingsmiddelen.

financierbaarheid: In aanmerking komend voor financiering door de overheid. Hiertoe moet een leerling regelmatig zijn, en ingeschreven zijn in een erkende school en studierichting.

financiering: De ondersteuning van de scholen door de overheid. De financiering omvat twee luiken: de omkadering en de werkingsmiddelen.

flexibel leertraject: Verzamelnaam voor een hele reeks afwijkingen op het normale leertraject voor leerlingen met tijdelijke of permanente speciale onderwijsbehoeften.

gewettigde afwezigheid: Afwezigheden die hetzij van rechtswege gewettigd zijn, hetzij door de school gewettigd zijn, en waarvoor de school een wettiging kan voorleggen.

gelijke onderwijskansen (GOK) : Onderwijsbeleid dat erop gericht is om alle jongeren optimale leer- en ontwikkelingskansen te bieden, met bijzondere aandacht voor jongeren uit kansarme milieus. Dit beleid bestaat uit drie pijlers:

- het geïntegreerd ondersteuningsaanbod, waarbij scholen met veel leerlingen die aantikken voor de GOK-indicatoren, extra lesuren en financiering ontvangen;
- het inschrijvingsrecht;
- de rechtsbescherming van de leerling, via LOP's en de Commissie inzake leerlingenrechten.

gemotiveerd verslag: Een document dat wordt opgesteld door het CLB voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Op basis van het gemotiveerd verslag heeft de leerling recht op extra begeleiding vanuit een school voor buitengewoon onderwijs, en kan de school aanpassingen doen om de leerling te ondersteunen. Leerlingen met een gemotiveerd verslag volgen het gemeenschappelijk curriculum en krijgen de gewone studiebekrachtiging, in tegenstelling tot IAC-leerlingen.

globale puntenenveloppe (GPE): Aantal punten dat AGODI jaarlijks toekent aan elke scholengemeenschap en aan elke school die geen lid is van een scholengemeenschap. Deze punten kunnen gebruikt worden om allerlei ambten op te richten (bv. adjunct-directeur, secretariaatsmedewerker, paramedicus, ...) De scholengemeenschap beslist zelf hoe de punten worden aangewend en hoe ze over haar scholen worden verdeeld. De GPE is een onderdeel van de omkadering.

godsdienst/niet-confessionele zedenleer (G/NCZ): Zie "keuze levensbeschouwelijke vakken".

GOK-indicator: Criterium waaraan de leerling moet voldoen om mee te tellen bij de berekening van de GOK-middelen. Sommige van deze criteria (thuisloos, trekkende bevolking, thuistaal, opleidingsniveau moeder) moeten hetzij eenmalig, hetzij jaarlijks door de scholen aan AGODI doorgegeven worden.

herberekening G/NCZ: Herberekening van de omkadering die gebeurt als er op 1 oktober of een latere datum een levensbeschouwelijke keuze wegvalt of bijkomt, ten opzichte van het levensbeschouwelijk pakket dat werd toegekend op basis van de toestand op 1 februari van het voorafgaand schooljaar.

hoger beroepsonderwijs (HBO): Opleidingen met een duur van minstens twee jaar die leiden naar een diploma van gegradueerde. Ze bestaan voor minstens een derde uit werkplekleren. Er zijn twee soorten:

- het HBO van het volwassenenonderwijs, dat vanaf 2019-2020 wordt overgeheveld naar de hogescholen;
- het HBO verpleegkunde, dat wordt georganiseerd door secundaire scholen in samenwerking met hogescholen.

Na een HBO-opleiding kan de gegradueerde verkort verder studeren tot het niveau van professionele bachelor.

hoofdstructuur: Getal van drie cijfers dat het onderwijsniveau (bv. secundair), de soort onderwijs (bv. gewoon) en het soort programma (bv. deeltijds) aanduidt:

- 3 1 1 = secundair gewoon voltijds
- 3 1 2 = secundair gewoon deeltijds
- 3 2 1 = secundair buitengewoon voltijds

huisonderwijs: Onderwijs dat wordt verstrekt aan leerplichtigen die niet in een erkende school zijn ingeschreven. De ouders/voogd/... kunnen dit onderwijs zelf organiseren en bekostigen of kunnen hun kind naar een privéschool sturen. Als bepaalde voorwaarden zijn vervuld, voldoen jongeren die huisonderwijs volgen aan de leerplicht.

indicator: Zie : “GOK-indicator”.

individueel aangepast curriculum (IAC): Afwijkend lesprogramma voor leerlingen die voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor het BuSO, maar die les volgen op een school voor gewoon secundair onderwijs. Leerlingen met een IAC komen over het algemeen niet in aanmerking voor de normale studiebekrachtiging.

inrichtende macht: zie: “schoolbestuur”

inschrijvingsrecht: Ouders hebben het recht om hun kind in te schrijven in de school en vestigingsplaats van hun keuze. Het inschrijvingsrecht bepaalt de voorrangsregels bij plaatsgebrek, en de regels bij conflicten tussen ouders en school.

inschrijvingsverslag: zie “verslag”

instellingsnummer: Administratief nummer van maximum zes cijfers dat aan een school is gekoppeld. In uw contacten met AGODI zal men er u voortdurend naar vragen: zorg er dus voor dat u het uit het hoofd kent. Vaak bestaat één reële school administratief uit meerdere scholen. In dat geval zult u meerdere nummers moeten memoriseren.

keuze levensbeschouwelijke vakken: In officiële scholen en sommige vrije scholen kunnen de ouders/voogd/... en leerling kiezen tussen onderricht in één van de erkende godsdiensten en de eraan verbonden zedenleer, of in de niet-confessionele zedenleer. Wie zich in geen van de keuzemogelijkheden kan vinden, kan een vrijstelling aanvragen.

klassenraad (toelatings-, begeleidende, delibererende): Vergaderingen die de leerlingen bespreken en beslissingen over hen nemen. De samenstelling kan variëren, maar bestaat op zijn minst altijd uit de directeur of diens afgevaardigde en een aantal leerkrachten die aan de leerlingen in kwestie les geven.

leerlingendossier: Benaming voor alle documenten en bestanden die informatie over de leerling en zijn ouders bevatten: contactgegevens, medische gegevens, schoolresultaten, ... Personeelsleden van de school, de onderwijsinspectie en de verificateurs hebben inzage in de voor hen relevante delen. Bij een verandering van school bezorgt de oude school een deel van het leerlingendossier aan de nieuwe school.

leerlingenkenmerken: Leerlingenkenmerken zijn een groep welomschreven gegevens over de thuissituatie van de leerling die de basis vormen voor het vaststellen van de extra lestijden/lesuren en de extra werkingsmiddelen die een school krijgt in het kader van de Gelijke Onderwijskansen.

leerplicht: Vanaf uiterlijk het ogenblik waarop een jongere zes jaar wordt tot uiterlijk het ogenblik waarop hij achttien wordt, is elke jongere verplicht om te leren. Aan deze leerplicht kan voldaan worden door inschrijving in een door de Vlaamse overheid erkende school, of via huisonderwijs. De leerplicht is voltijds tot uiterlijk het ogenblik dat de jongere zestien jaar wordt; dan wordt hij deeltijds (zie: DBSO).

leerplichtcontrole (LPC): Controle uitgevoerd door AGODI, waarbij wordt bekeken of alle leerplichtige kinderen, woonachtig in het Vlaams Gewest, ook daadwerkelijk aan de leerplicht voldoen. Voor Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebeurt de controle in samenspraak met de Franse Gemeenschap.

leertijd, de: Moderne naam voor "middenstandsopleiding" of "leercontract". De leertijd is een van de twee types opleiding die door SYNTRA worden aangeboden, naast het ondernemerschapstraject. Hoewel men via de leertijd een getuigschrift, studiegetuigschrift en diploma secundair onderwijs kan behalen, valt de leertijd toch niet onder de onderwijsregelgeving.

lineair onderwijs: Onderwijs dat per leerjaar is georganiseerd, en waarin de leerling enkel aan het einde van het schooljaar een studiebewijs kan krijgen. Dit in tegenstelling tot modulair onderwijs.

lokaal overlegplatform (LOP): Platforms die binnen een bepaalde regio de lokale partners samenbrengen met als doel de gelijke onderwijskansen voor alle jongeren in die regio te bevorderen. Elk LOP heeft een voorzitter en een deskundige, die aan AGODI verbonden is.

middenschool: Een school die alleen uit een eerste graad bestaat, of in een zeldzaam geval uit een eerste en een tweede graad.

modulair onderwijs: Onderwijs dat bestaat uit modules in plaats van leerjaren. Voor elke module waarvoor hij slaagt, krijgt de leerling een deelcertificaat. Een samenhangend geheel van modules vormt een opleiding. Als de leerling een opleiding voltooit, krijgt hij een certificaat. Deelcertificaten en certificaten kunnen behaald worden op andere ogenblikken dan aan het einde van het schooljaar, in sommige gevallen zelfs op elk willekeurig ogenblik.

officieel onderwijs: De verzamelnaam voor de onderwijsnetten *gesubsidieerd officieel onderwijs* (d.i. provinciaal en gemeentelijk onderwijs) en *gemeenschapsonderwijs*. In tegenstelling tot het vrij onderwijs wordt het officieel onderwijs ingericht door een overheid of in opdracht van een overheid. De scholen van het officieel onderwijs bieden altijd de keuze aan uit de erkende levensbeschouwingen.

omkadering: Onderdeel van de financiering van de scholen door de overheid. De omkadering bestaat grotendeels, maar niet uitsluitend, uit het pakket uren-leraar.

ondersteuningsmodel: Systeem ter ondersteuning van IAC-leerlingen en leerlingen met een gemotiveerd verslag. Binnen dit systeem bepaalt de school in samenwerking met de ouders, het CLB en een school voor buitengewoon onderwijs op welke manier de leerling het best ondersteund kan worden. Die ondersteuning kan op de leerling gericht zijn, maar ook op de betrokken leerkrachten of op een schoolteam. De school ontvangt hiervoor een globaal pakket, en wendt dit naar goeddunken aan.

- Bij leerlingen met een verstandelijke, motorische, visuele of auditieve beperking, of een spraak- of taalontwikkelingsstoornis moeten de scholen bilateraal samenwerken met een of meer scholen voor buitengewoon onderwijs.
- Bij leerlingen met een lichte verstandelijke beperking, een leerstoornis, een emotionele of gedragsstoornis, of een autismespectrumstoornis richten de scholen zich tot het ondersteuningsnetwerk waarbij ze aangesloten zijn.

ondersteuningsnetwerken: Netwerken gevormd door scholen voor gewoon onderwijs en scholen voor buitengewoon onderwijs (types basisaanbod, 1, 3, 8 en 9). Binnen deze netwerken delen de betrokkenen hun expertise over de vernoemde types. Deze netwerken zijn bij voorkeur niveau-overschrijdend en moeten (geografisch) zo efficiënt mogelijk georganiseerd zijn. Elk netwerk heeft een laagdrempelig aanspreekpunt waar ouders terecht kunnen met hun vragen over ondersteuning.

onderwijskoepels: De scholenkoepels zijn organisaties waar schoolbesturen zich bij kunnen aansluiten. Zij vertegenwoordigen de aangesloten schoolbesturen in onderhandelingen met de overheid, stellen leerplannen en lessenroosters op, en ondersteunen hun scholen en personeelsleden via pedagogische begeleidingsdiensten. Elk onderwijsnet telt één of meer scholenkoepels. De scholenkoepels zijn:

- GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV)
- Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten (OVSG)
- Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Federatie Steinerscholen
- Vlaams Onderwijs Overlegplatform (VOOP)
- Raad van inrichtende machten van het protestants-christelijk onderwijs (IPCO)
- Federatie van onafhankelijke, pluralistische, emancipatorische methodescholen (FOPEM)

Deze laatste vier vormen samen het overlegplatform Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (OKO)

onderwijsnetten: Een onderwijsnet is de verzameling van alle erkende scholen met een bepaald type inrichter. Er zijn drie onderwijsnetten:

- Het **gemeenschapsonderwijs**, dat in opdracht van de Vlaamse overheid wordt ingericht door de openbare instelling *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap*.
- Het **gesubsidieerd officieel onderwijs**, dat door andere overheden wordt ingericht: de provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie (in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), en de steden en gemeenten.
- Het **gesubsidieerd vrij onderwijs**, dat wordt ingericht door privépersonen of privé-organisaties.

Binnen elk onderwijsnet zijn er een of meer onderwijskoepels.

onderwijsvormen: De 2de en 3de graad secundair onderwijs zijn opgedeeld in vier onderwijsvormen: het algemeen secundair onderwijs (ASO), het beroepssecundair onderwijs (BSO), het kunstsecundair onderwijs (KSO) en het technisch secundair onderwijs (TSO). KSO en TSO bestaan ook in se-n-se; deeltijds onderwijs is een vorm van BSO.

onderwijszones: Vlaanderen en Brussel zijn opgedeeld in 44 zones. Binnen die zones zorgen de scholengemeenschappen voor een zo rationeel mogelijk onderwijsaanbod, dat voor alle leerlingen vlot bereikbaar is.

onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN): Specifiek structuuronderdeel in het voltijds secundair onderwijs dat onthaalonderwijs aanbiedt. Dit in tegenstelling tot het basisonderwijs en het DBSO, waar er ook onthaalonderwijs bestaat, maar niet in een specifiek structuuronderdeel.

onthaalonderwijs: Onderwijs dat tot doel heeft om pas in België aangekomen Nederlandsonkundige leerlingen op te vangen, zo snel mogelijk Nederlands te leren, en te oriënteren naar het meest gepaste structuuronderdeel. Als zij vanuit het onthaalonderwijs zijn doorgestroomd, worden deze leerlingen verder opgevolgd en begeleid.

opleidingsvorm (OV): Op het niveau van het buitengewoon secundair onderwijs, de algemene aard en de doelstelling van het verstrekte onderwijs. Er zijn vier opleidingsvormen.

oprichtingsnormen: Zie: programmatienormen.

oriënteringsattest: Een oriënteringsattest is een attest dat in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in opleidingsvorm 4 van het BuSO aan het einde van het schooljaar aan regelmatige leerlingen wordt uitgereikt. Er zijn A-, B- en C-attesten. Ook een leerling die in de loop van het schooljaar van school verandert krijgt een C-attest.

overgangsvoorwaarden: Dit zijn voorwaarden waaraan de leerling moet voldoen, als hij in de loop van het schooljaar van structuuronderdeel wil veranderen en zijn statuut van regelmatige leerling wil behouden. Niet bij elke verandering van structuuronderdeel gelden er overgangsvoorwaarden.

overheveling : Het overbrengen van een deel van het onderwijsaanbod van de ene naar de andere school. Het kan gaan om bepaalde structuuronderdelen, om een graad, een studiegebied of een vestigingsplaats. Voor overhevelingen gelden strenge regels.

pakket uren-leraar: De wekelijkse hoeveelheid lessen die een school mag inrichten. Deze hoeveelheid bepaalt hoeveel door de overheid betaalde personeelsleden een school kan aannemen. Een middenschool die bv. een pakket uren-leraar van 220 uren-leraar mag inrichten, kan 10 leerkrachten in dienst nemen met elk een voltijdse lesopdracht van 22 uren per week.

pedagogisch project: De visie van het schoolbestuur op onderwijs en opvoeding, en de hieruit voortvloeiende pedagogische en onderwijskundige methodes. Dit pedagogisch project komt onder meer tot uiting in het schoolreglement, de organisatie van de school en de manier waarop de leerlingen worden begeleid en beoordeeld.

permanent onderwijs aan huis voor zieke jongeren (POAH): Onderwijs aan huis voor jongeren die voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor het BuSO, maar wier handicap zo ernstig is dat het voor hen onmogelijk is op school les te volgen. Het POAH wordt altijd door een BuSO-school georganiseerd.

problematische afwezigheid: Een afwezigheid waarvoor geen verantwoording, een ongeldige verantwoording, of een laattijdige geldige verantwoording (medisch attest, briefje ouders...) werd ingediend.

programmatisnormen: Voorwaarden, noodzakelijk om een nieuwe school, internaat, graad, ... op te mogen richten. Synoniem: oprichtingsnorm.

rationalisatienormen: Voorwaarden, noodzakelijk om een school, internaat, graad, ... in stand te kunnen houden. Synoniem: behoudsnorm.

regelmatige leerling: Een leerling die voldoet aan de toelatings- en overgangsvoorwaarden en die alle lessen daadwerkelijk volgt, behalve in geval van gewettigde afwezigheid. Alleen regelmatige leerlingen kunnen een studiebewijs behalen.

rijksregisternummer: Uniek identificatienummer van 11 cijfers toegekend aan natuurlijke personen ingeschreven in België. Elke burger met een Belgisch identiteitsdocument of een Belgisch verblijfsdocument heeft een rijksregisternummer. Het wordt toegekend op basis van de gegevens die de dienst bevolking in het Rijksregister invoert.

scholengemeenschap: Een verzameling van scholen die vrijwillig samenwerken met het oog op meer efficiëntie en het verkrijgen van gunstiger normen en extra middelen. Zij moeten behoren tot hetzelfde onderwijsniveau en geografisch enige logica vertonen, maar kunnen vallen onder een of meer schoolbesturen en onder een of meer onderwijsnetten. De recentste scholengemeenschappen werden op 1 september 2014 opgericht voor een periode van zes jaar. Aan het hoofd van een scholengemeenschap staat een coördinerend directeur.

scholengroepen: Scholengroepen zijn organisaties die in een welbepaalde regio bestuursbevoegdheid hebben over alle GO!-instellingen (scholen voor basisonderwijs en secundair onderwijs, internaten, centra voor volwassenenonderwijs, CLB's, ...). Hoewel in het gemeenschapsonderwijs de openbare instelling *GO! gemeenschapsonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* officieel als schoolbestuur geldt, zijn het in de praktijk de scholengroepen die deze functie uitoefenen. Aan het hoofd van een scholengroep staat een algemeen directeur.

schoolbeheerteam (SBT): De schoolbeheerteams vallen onder AGODI. De dossierbeheerders van de schoolbeheerteams berekenen de personeelsomkadering, betalen de werkmiddelen, beheren het schooldossier en verstrekken er inlichtingen over. Elke school

heeft één dossierbeheerder. De schoolbeheerteams hebben ook een resem taken die niet rechtstreeks aan scholen gekoppeld zijn.

schoolbestuur: Het orgaan dat verantwoordelijk is voor één of meer scholen, vergelijkbaar met een raad van bestuur in de bedrijfswereld. Het schoolbestuur kan een overheid, een natuurlijke persoon of een rechtspersoon zijn. Het zorgt ervoor dat de school goed draait, werft het personeel aan (onder wie de directie), ontvangt de werkingsmiddelen, en huurt of bezit de schoolgebouwen. Het schoolbestuur werkt het pedagogisch project uit en kiest een opvoedingsconcept en de daaraan gekoppelde opvoedingsmethode.

schoolreglement: Een overzicht van de wederzijdse rechten en plichten van de leerlingen, ouders en school. Bij de inschrijving moeten de ouders het schoolreglement ondertekenen: als zij er niet mee akkoord gaan kunnen zij hun kind niet inschrijven. De schoolbesturen zijn niet helemaal vrij in het opstellen van het schoolreglement: de Vlaamse overheid verplicht hen om een heel aantal onderwerpen te behandelen.

secundair-na-secundair (se-n-se): Gespecialiseerde, sterk op de arbeidsmarkt gerichte opleidingen die een vervolg vormen op bepaalde structuuronderdelen van het tweede leerjaar van de derde graad KSO en TSO. Zij duren gewoonlijk twee semesters, oftewel een schooljaar.

stamnummer: Nummer dat bij de eerste inschrijving in een school of CDO wordt toegekend aan een leerling. Bij elke verandering van instellingsnummer en/of hoofdstructuur krijgt de leerling een nieuw stamnummer. Als de leerling na een periode in een andere school naar zijn oude school terugkeert, wordt het oude stamnummer opnieuw gebruikt.

stelsel van leren en werken: Stelsel dat het voltijds engagement zoveel mogelijk wil realiseren voor de leerlingen van de centra leren en werken, de centra deeltijdse vorming, en (in de leertijd) SYNTRA. Binnen dit stelsel engageren de leerlingen zich tot het volgen van een opleiding met twee componenten: een component leren en een component werkplekleren. Deze componenten kunnen soms geheel of gedeeltelijk vervangen worden door een persoonlijk ontwikkelingstraject, een voortraject of een brugproject.

structuuronderdeel: Term waarmee elk samenhangend geheel wordt aangeduid waaraan een administratief groepsnummer is toegekend. Enkele voorbeelden van structuuronderdelen:

- het 1ste leerjaar A (voltijds SO)
- het 1ste leerjaar van de 3de graad handel-talen TSO (voltijds SO)
- de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (voltijds SO)
- het 2de leerjaar van de kwalificatiefase broodbakker (BuSO, OV3)
- de opleiding machinaal houtbewerker (DBSO, modulair)

studiebewijs: Verzamelnaam voor de attesten die aan het einde van het schooljaar of van een module worden uitgereikt en die uitdrukken wat de leerling tijdens dat schooljaar of die module heeft bereikt. Enkele voorbeelden:

- een attest van verworven competenties
- een deelcertificaat binnen een module van een DBSO-opleiding
- het oriënteringsattest A
- het studiegetuigschrift van het 2de leerjaar van de 3de graad SO

- het getuigschrift basiskennis bedrijfsbeheer
- het certificaat van een se-n-se-opleiding
- het diploma SO

studiegebied: Een groep van structuuronderdelen die inhoudelijk verwant zijn. In het technisch en beroepssecundair onderwijs hebben deze structuuronderdelen behoefte aan dezelfde onderwijsinfrastructuur en leiden zij naar dezelfde beroepssector. De meeste studiegebieden omvatten zowel structuuronderdelen van TSO als van BSO.

studierichting: Strikt genomen de term om de structuuronderdelen aan te duiden van de tweede en derde graad van het voltijds gewoon secundair onderwijs (se-n-se uitgezonderd) en opleidingsvorm 4 van het BuSO.

subsiëring: Synoniem voor "financiering" dat uitsluitend wordt gebruikt voor vrije scholen.

SYNTRA: Opleidingsnetwerk voor zelfstandige ondernemers in Vlaanderen, gesubsidieerd door de overheid. Hun aanbod omvat opleiding, vorming en begeleiding. Binnen het SYNTRA-aanbod zijn er twee types opleiding: de leertijd en het ondernemerschapstraject. Via de leertijd is het mogelijk om een getuigschrift, studiegetuigschrift en diploma secundair onderwijs te behalen.

teldag / teldatum: Datum waarop de leerlingen van de school worden geteld. Het aantal regelmatige leerlingen die op die datum in de school zijn ingeschreven bepaalt o.a. of de school voldoet aan de programmatie- en rationalisatienormen, en hoeveel financiering en omkadering zij het volgend schooljaar zal krijgen. De belangrijkste teldag is 1 februari, maar in sommige gevallen gelden er andere teldata: 1 september, 1 oktober, 15 januari, of 1 juni.

thuislozen: Leerlingen die in het kader van de bijzondere jeugdbijstand tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband leven. Dit is een GOK-indicator.

tijdelijk onderwijs aan huis voor zieke jongeren (TOAH): Onderwijs aan huis voor jongeren die door ziekte, ongeval of moederschapsverlof gedurende een langere periode tijdelijk geen les kunnen volgen op school, of die gedurende een langere periode herhaaldelijk afwezig zijn. Het TOAH wordt georganiseerd door de school waar de jongere is ingeschreven.

toelatingsklassenraad: Klassenraad die in een hele reeks situaties binnen een welomschreven termijn moet beslissen of een leerling tot een bepaald structuuronderdeel wordt toegelaten.

toelatingsvoorwaarden: Voorwaarden waaraan een leerling moet voldoen om als regelmatige leerling een bepaald structuuronderdeel te mogen starten. Als de leerling in de loop van het schooljaar van structuuronderdeel verandert, gelden er voor dat nieuw structuuronderdeel bovenop de toelatingsvoorwaarden soms ook overgangsvoorwaarden.

trekkende bevolking: Grofweg: binnenschippers, kermis- en circusexploitanten en –artiesten, en woonwaggebewoners (autochtone voyageurs en zigeuners). Dit is een GOK-indicator.

tweede leerjaar van de eerste graad: Verwarrende term die alleen het tweede jaar van de A-stroom omvat. Leerlingen in het tweede jaar van de B-stroom zitten niet in het 2de leerjaar van de 1ste graad, maar in het beroepsvoorbereidend leerjaar. Vanaf 2020-2021 wordt het 2de leerjaar van de 1ste graad vervangen door het 2de leerjaar A.

type: Leerlingen van het buitengewoon onderwijs worden ingedeeld volgens hun type beperking. Het type bepaalt de specifieke zorg die de leerlingen nodig hebben. In het BuSO zijn er 9 types, waarvan er een in afbouw is: basisaanbod, 1 (in afbouw), 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 9.

uren/leraar: Zie "pakket uren-leraar".

verificatie: De verificatiediensten doen de volgens de onderwijsreglementering voorziene kwaliteitscontroles. Ze ondersteunen de scholen, centra en internaten bij het correct toepassen van de regelgeving en de daarmee samenhangende administratieve verplichtingen. Op basis van de controles worden de werkingsmiddelen en de omkadering berekend.

verslag: Voluit: "verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs". Een document dat wordt opgesteld door het CLB en dat aangeeft dat redelijke aanpassingen voor een leerling niet mogelijk of niet voldoende zijn. Dat betekent dat de leerling ofwel moet ingeschreven worden in een school voor buitengewoon onderwijs, ofwel als IAC-leerling in een school voor gewoon onderwijs. Het verslag is de opvolger van het inschrijvingsverslag, dat geleidelijk verdwijnt. Verwar het verslag niet met het gemotiveerd verslag.

vestigingsplaats: Vestigingsplaatsen zijn gebouwde en ongebouwde onroerende goederen die ingeplant zijn op eenzelfde kadastraal perceel of op aaneengesloten kadastrale percelen en die door de school gebruikt voor zijn onderwijsactiviteiten, uitgezonderd stages en extra muros-activiteiten. Scholen hebben één hoofdvestigingsplaats, die het contactadres is, en eventueel één of meer bijkomende vestigingsplaatsen.

voltijds engagement: Engagement dat de leerlingen die voor het stelsel van leren en werken kiezen, moeten aangaan. De leerling verbindt zich ertoe zowel de component leren als de component werkplekleren te zullen volgen. Aldus bedraagt zijn invulling van de schoolweek minstens 28 uur, wat ook het minimum aantal lesuren is in het voltijds secundair onderwijs.

voltijds secundair onderwijs : Onderwijs dat in erkende secundaire scholen aan regelmatige leerlingen wordt verstrekt gedurende veertig weken per jaar, met ten minste achtentwintig wekelijkse lesuren, maar ook onderhevig aan een maximum aantal wekelijkse lesuren.

vrij onderwijs: De tegenhanger van het officieel onderwijs. Het vrij onderwijs valt samen met het onderwijsnet *gesubsidieerd vrij onderwijs*, en wordt dus ingericht door privépersonen of privé-organisaties. De meeste vrije scholen zijn confessioneel, m.a.w. gebonden aan een bepaalde godsdienst. Meestal maar zeker niet altijd is dat de katholieke godsdienst. Er zijn ook vrije scholen die keuze uit de erkende levensbeschouwingen aanbieden.

vrije leerling: Een leerling die niet voldoet aan de voorwaarden van regelmatige leerling. Een vrije leerling telt niet mee voor financiering of subsidiëring en voor de programmatie- en

rationalisatienormen. Hij kan geen officieel studiebewijs behalen. Als hij het geheel van de vorming volgt, voldoet hij wel aan de leerplicht.

werkingsmiddelen: Geldelijke middelen die jaarlijks door AGODI worden overgemaakt aan de schoolbesturen. Ze moeten besteed worden aan kosten die (in zeer ruime zin) verband houden met het verstrekken van onderwijs. Er zijn algemene werkingsmiddelen en diverse gekleurde middelen, bestemd voor specifieke doeleinden.

